

نمونەى چەند وانەىك لى وانەىكەى اھەناندا.. ەلى حەممەشەيد

سەرپەرشتىارى پەرورەدىيى

ئاشكرايەك باخچەى منداۋان تايىبەتمەندى خەي ھەيە بەگشتى و
بەتايىبەتى لى بوۋارى وانە وتەۋە و فەرکردەدا. چونكە منداۋانى
باخچە سەررەتەي دروستبوۋنى كەسايەتتەيەن و ئەو قەناغەش ھەستىارە و
وا پەويست دەكەت كە مامەستايەن بە وردى و وريايەيەۋ ھەسوكەوتەيەن
لەگەدا بەكەن و زانىيارىيەكانىشەيەن لەشەۋەي چىرەك و ھەنراۋە و
شانەيەي و يارىيەۋە پەيەكەن ، وانەكانىشەيەن يارى ئامەز بەت و وەرەش
و چالاكى جەرراۋەر كە بگەونجەت بە ئاستى تەمەنى ئەۋان
بەكاربەھەرەت. ھەرۋەھا ئەو چىرەك و ھەنراۋانەش كە مامەستايەنى
بەكەز ھەي دەبەرەن و بە منداۋانى دەكەن گونجاۋبەت بە منداۋانى
باخچە و پەيۋەندىشەيەن ھەبەت بەۋ با بەتەنۋەكە بە منداۋانى دەكەن
، وەك لىژنەي باخچە ناھكۈمىيەكانى بەكەۋەبەرەتتى گشتى پەرورەدىيى
سەلمەنى و بە مەبەستى زىاتەر ئاشنا بوۋنى مامەستايەنى باخچە
ناھكۈمىيەكان دەربارەي شەۋازى وانە وتەۋە و چەنەتەي بەكارەھەنەي
ھەيەكانى فەرکردەن و ھەسەس و كەۋت لەگەكە منداۋانى باخچەى منداۋان ،
باخچەى منداۋانى كوردجىنەيەس/۲ ى ناھكۈمى لى چالاكىيەكەدا نمونەي
چەند وانەيەك لى وانەيەكى اھەناندا كە لى وانەيە وەرەش و شانە و
زانست و ميوزىك و ھونەر پەكەتەۋە لەلەيەن چەند مامەستايەكەۋە
بەسەرەكەوتوۋەي پەشكەش بە مامەستايەنى ئامادەبوۋى باخچە
ناھكۈمىيەكان كرا كە لەھەر بەشكەكە چالاكى و جۈۋە و ھەي فەرکردەنى
نۋە و گونجاۋ و جىاۋاز خراپەۋەكە منداۋان بەپەرەشەۋەكە لەگەكە
گۈگەرتەن لەمامەستە بەشدارى وانەكانىشەيەن دەكەدە خەشى و جەزكەدە
بەۋانەكان وەك كەكە بە ۋەخسارىەنۋە دياربۋە، ئاۋەتەي جۈۋە
ۋەرەشەيەكان و گەرەنى و كەكە مەزىكىيەكان و وتوۋەژۋ قسەكانى
(مەشكەبەر) كە لەشەۋەي بۈكەكەدا نەمەيش دەكرا و تا كەتەيەيە وانەكانى
تەريش ئەۋەش جەر جەر بەشدارى دەكەدە وەك ئامادەبوۋەيەكى ناۋ
وانەكە ، شەۋازى وتەۋەي ھەنراۋە بە ئاۋازو گەرەنى و توت توتى ئەۋ
شەمەندەفەرەي كە مامەستە ۋەك چالاكى و جۈۋە بە منداۋانى كەدە و
ھەستەيەن دەكەدە لەۋ ساتەدا ھەر بەكەاستى لەناۋ شەمەندەفەردەن و
دەچەن بە گەشت، دوۋ مامەستە لەسەررەتەي دەستپەكەردەيەن بە وانەيەكى

تر یه ککیان گوو کی په بوو وتی من ئه م زه د خشم کله گه ئه و م
 ، دواتر دای به یه کم مندا و داوای له کرد که ئه ویش هه مان
 د ست واژای وتو و گوو کی دا به مندا کی تر ئه ویش به هه مان
 شه و وتی و تا که تایی هه ر مندا ک و رید گرت د یوت و که
 ئه م ش نواندنی خه وستی مام ستا د رد خات به مندا کان. دواتر
 مام ستا چیر که کی به گه ان و به ناوی جوج. جوج و
 نام ژگارید کانی دایکی جوج و دواتر چوون د ر و ی جوج و
 فرام شکردنی قسه کانی دایکی که (هه وای ئه ت میل کی تیژ و د یخات
 به ز ویدا و د یگ ی نه پزیشکی تایب به گیاندار و با نه چونه
 و که چن پزیشکی تایب به مر ف هه ی به و شه و ی ش پزیشکی تایب
 به وان هه ی). باسکردنی پیشی دارتاشی و پزیشکی که یه ککیان با به تی
 وان ی په شوو بوو وای له مندا هان کرد بوو که به شه و ی که تام زر بوون
 و که له شاری یاری یان له سه یرانگ ی که دا دانیشتن و ابو، که م که
 له و په داو یستیانی که دارتاش به کارکردن به کاری د هه نه و نه کانی
 به بچوکی دانرا بوون و مام ستا له کاتی وان که دا نشان مندا هانی
 د دا، و نه ی دارتاش که به گ ور یی ، دواتر سندوق ککیان هه نا که ی که
 ی که مندا هانیان بانگ د کرد تا د ست بکات به سندوق که دا هه ر شته کی
 د ره هه نا ناو که ی به ت که سه رج میان په داو یستیانی کانی دارتاش و
 پزیشک بوون یان ئه و که رستان ی که په یو ندیان به و دوو پیش ی و
 هه ی. چ نه جوان و سه رنج اک ش بوو که ی که که له مام ستا کان خوی
 خست و وتی ئای ئای قاچم مندا ککیان نارد که بچه ت به دوا ی پزیشکدا
 که له و دیو د رگ که و مندا ککیان دانابوو جل و به رگی پزیشکی
 له به ردا بوو هات ژوور و که جوان بوو خه را ت ماشای قاچی مام ستای
 کرد و وتی هیچ نیی و له زگ و شتی به به کار هه ناو وتی زه ر باش
 ئازار که شت نام نه، له و کات دا (مشکه به ر) بانگی کرد و پرسپاری
 له کرد زه ر به جوانی و مامی دای و، له استیدا ئه نجامدانی ئه م جه ر
 چالاکیان له گه ئه و ی که وان که لای مندا خه وستی د کات و
 له با به ت که ش به باشی ت د گات، له یاد و ریشیدا د م نه ت و، هه رو ها و
 له مندا د کات که زیاتر به وای به خی ببه ت و توانای
 و و به و و بوون و ی که سانی تری هه به ت و به شه و ی کی باش و مامی
 گونجاویان بدات و. له به ش کی تر دا باسی نیشتان و هه ر م و
 شار گ ور کانی هه ر م کرا و و نه ی شار کانش به شه و ی کی جوان
 دانرا بوون، و رزش به شه و ی کی جوان له گه ی چ نه د یاری که و که
 بوو مای ی زیاتر د خ شکردنی مندا هان، په وستی مام ستا پرسپار
 ئاراستی گشت بکات و و مام له ی که مندا و ر بگرت ، دواتر ئه گ ر
 ویستی د توان ت داوا له مندا هانی ژوور که بکات که دوو بار ی
 بکه نه و، که به و شه و ی مندا فره ئارامی و یاسای پهل و له خ ی و

وٲٲام ناداتٲوٲ تا داواى لٲدٲكرٲت.لٲبٲشى مٲزىكد ا گٲرانى شارى
 سلٲمانى و ئاٲاى كوردستان وٲرا و دروستكردى ٲىتمى مٲزىك بٲ دوو
 دارى بچوكى درٲٲز كٲ منداٲان چٲٲزكى تاىبٲتيان لٲوٲردٲگرت.لٲبٲشى
 هونٲریشدا مامٲستا منداٲانى بٲشٲوٲى گروٲ داناو ٲٲداويستىٲكانى
 دروستكردى وٲنډٲيان خراىٲ بٲردٲست كٲ بٲيٲى ئاوى و ئاو و
 لاكٲشٲىكى بچوك كٲ هٲريٲكٲيان لٲ شٲش دارى چلورٲ دروست كرابوو كٲ
 مامٲستا ٲٲنمايى كردن تا ئاٲاى كوردستان دروست بكٲن،چٲند جوان
 بوون هٲريٲكٲو سٲرقاٲى ٲٲنگگردن و دروستكردى ئاٲاى كوردستان
 بوون،ئٲوٲى كٲ ٲٲويستٲ بوترت ئٲوٲى كٲ مامٲستايانى بٲشداربووى
 ئٲم چالاكيٲ بٲحٲزكى زٲرٲوٲ بٲ منداٲ و بٲ وانٲكٲيان وانٲكانيان
 دٲوتٲوٲ،هٲموويان تٲواوكٲرى يٲكتر بوون لٲبابٲتٲكاندا و زٲرجار
 واتدٲزانى كٲ يٲك وانٲى كٲئٲمٲش سٲليقٲ و تواناو شارٲزايى
 مامٲستاكانى دٲسٲلمانند و گيانى هاوكارى و يارمٲتيدانيان كردبووٲ
 بندٲما بٲ سٲركٲوتنى كارٲكانيان،دٲستخٲشى لٲ كارگٲٲى و
 مامٲستايانى باخچٲكٲ دٲكٲين،لٲكٲتايدا هيواخوازين كٲ
 مامٲستايانى ئامادٲبوو سوديان لٲو چالاكيٲ وٲرگرتبٲت تا بتوانن
 لٲگٲٲ زانياريٲكانى خٲيان ئاوٲتٲى بكٲن و لٲباخچٲكانى خٲياندا
 بٲكارى بهٲنن.ئٲمٲش وٲك ليژنىٲ باخچٲ ناحكومىٲكان لٲكٲتايدا
 دٲستخٲشى و تٲبىنى و سٲرنجى خٲمان خستٲٲوو بٲ زياتر
 بٲرٲوپٲشچوونى هٲمووان و چالاكيٲكانى ناو وانٲكٲم بٲشٲوٲى
 هٲنراوٲ بٲ ئامادٲبووان خوٲندٲوٲ كٲ لٲكاتى بٲٲٲوٲچوونى وانٲكٲدا
 لٲگٲٲ تٲبىنيٲكانمدا نووسيٲووم كٲ بووٲ مايٲى خٲشحاٲى بٲ
 هٲمووان ،وا لٲرٲدا دٲينووسم:

وا باخچٲى منداٲانى..كوردجينيٲس گشت ئامادٲن
 بٲچالاكى جٲرا و جٲرٲٲششوازيتان لٲدٲكٲن

...

بٲئٲاوازيكى دٲگٲير...دٲٲٲن بٲخٲربٲن هٲموو
 بٲهاتنتان خٲشحاٲين...باخچٲكٲمان جوانتر بوو

...

ئٲم وانٲى زٲر خٲشٲ...بوو بٲشٲانٲى بوكٲٲٲ
 يارى و وٲرزش و مٲزىك...گٲرانيشى لٲگٲٲ

...

مامٲستاكانيش يٲك يٲك...چالاكيان دٲنوٲنن
 توانا و شٲارٲزاييان...بٲباشى بٲكٲاردٲنن

...

خٲچالاكى جٲراو جٲرٲٲگٲٲ وانٲى اٲهٲنان

بەسودە بە مامستارەکانمان و باخچەمان

